

Sygn. akt II KK 456/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba (sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

Protokolant Katarzyna Wępa

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Grzegorza Krysmanna,
w sprawie **E. C., R. K. i D. K.**

oskarżonych z art. 286 § 1 kk i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 października 2022 r.,

kasacji wniesionych przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 10 września 2020 r., sygn. akt VIII K 27/20,

1/ uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej D. K. i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie,

2/ w pozostałym zakresie oddala kasację uznając ją w tej części za oczywiście bezzasadną,

3/ kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Zważywszy na treść rozstrzygnięcia kasacyjnego, w oparciu o art. 535§3 k.p.k., uzasadnienie w niniejszej sprawie sporządzone zostanie tylko w części uchylającej, a więc w odniesieniu do oskarżonego **D. K.**

Sprawa przed Sądem Okręgowym w Warszawie, w części, której dotyczy postępowanie kasacyjne, prowadzona była w trybie art. 387 k.p.k. oskarżonemu zarzucono, że:

VIII - (CXIV a/o) w okresie od 1 kwietnia 2015 roku do dnia 2 lipca 2015 roku w B., W. i innych miejscowościach na terenie kraju i zagranicą, tj. w Wielkiej Brytanii, działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., M. P., P. K., M. D., A. R., D.R., R. K., E. C., R. P., K. C., R. P., K. S. oraz innymi, w tym nieustalonymi dotychczas osobami, brał udział w zorganizowanej grupie przestępczej mającej na celu popełnienie przestępstw przeciwko mieniu polegających, w szczególności, na doprowadzaniu pokrzywdzonych do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że sprawcy dzwoniąc do pokrzywdzonych podawali się za członków ich rodzin a następnie za funkcjonariuszy Policji zmierzających do ujęcia grupy oszustów, tym samym wprowadzając pokrzywdzonych w błąd, co do tożsamości dzwoniących i podstaw do przekazania pieniędzy, w tym w błąd odnośnie zamiaru zwrotu przekazanej sumy, w wyniku czego pokrzywdzeni przekazywali podstawionym osobom znaczne kwoty pieniędzy w gotówce lub kosztowności, w tym postaci biżuterii, jak też osoby pokrzywdzone dokonywały przekazów gotówkowych poprzez W. na dane osób wskazane przez dzwoniącego,

tj. o czyn z art 258 § 1 k.k.

IX. - (CXV a/o) w dniu 18 maja 2015 roku w W. przy ul [...], działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K. oraz innymi dotychczas nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził K. D. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20 000 zł w ten sposób, że nieustalona osoba telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego, podając się za funkcjonariusza policji - CBS o nazwisku D., wprowadzając tym samym w błąd pokrzywdzonego, co do swojej tożsamości oraz w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu pieniędzy, nakłonił pokrzywdzonego do przekazania pieniędzy w wymienionej kwocie,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

X - (CXVI a/o) w dniu 23 maja 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Z. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 000 zł w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na jego numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji CBS – R. W., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzony przekazał sprawcy w rejonie Centrum Handlowego przy ul [...] w W.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XI - (CXVI1 a/o) w dniu 23 maja 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłowali doprowadzić Z. C. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 000 zł, w ten sposób, że sprawca telefonując na jego numer telefonu komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji CBS — R. W., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonego,

tj. o czyn z art 13 § 1 k.k. w zw. z art 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227

k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XII - (CXVIII a/o) w dniu 1 czerwca 2015 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., A. R., D. R., R. K., P. K., M. K. oraz innymi dotychczas nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził M. K.1 do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 14 000 zł w ten sposób, że nieustalona osoba

telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej, podając się za funkcjonariusza policji A. W., wprowadzając tym samym w błąd pokrzywdzoną, co do swojej tożsamości oraz w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa oraz co do zamiaru zwrotu pieniędzy, nakłoniła pokrzywdzoną do przekazania pieniędzy w wymienionej kwocie oraz złotego pierścionka z brylantem, które to pokrzywdzona przekazała w miejscu swojego zamieszkania mężczyźnie, który przyszedł po ich odbiór i przedstawił się jako funkcjonariusz policji R. S., czynem tym powodując straty w wysokości 14 000 zł na szkodę M.K.1, tj. o czyn z art. 286 §1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XIII - (CXIX a/o) w dniu 1 czerwca 2015 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., A. R., D. R., R. K., P. K., M. K. oraz innymi dotychczas nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził M. S.1 do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 25 000 złotych, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując początkowo na numer stacjonarny pokrzywdzonej, a następnie na numer telefonu komórkowego, podając się początkowo za syna koleżanki a następnie za funkcjonariusza policji A. D., wprowadzając pokrzywdzoną w błąd, co do swojej tożsamości, w błąd, co do udziału w akcji policji mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustw współdziałających z pracownikami banków, oraz w błąd co do zamiaru zwrotu pieniędzy, nakłonił pokrzywdzoną do podjęcia z banku P. w W. przy ul. [...] pieniędzy w wymienionej kwocie, które to pieniądze pokrzywdzona przekazała mężczyźnie w rejonie ul. [...] w W., czynem tym powodując straty w wysokości 25 000 zł na szkodę M. S.,

tj. o czyn z art 286 § 1 k.k. w zb. z art 227 k.k w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XIV - (CXX a/o) w dniu 1 czerwca 2015 roku w Warszawie działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., A. R., D. R., R. K., P. K., M. K. oraz innymi dotychczas nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził M. G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20 000 złotych, w ten sposób, że nieustalony sprawca telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej, a następnie na jej numer komórkowy, podając się za funkcjonariusza policji K. K., wprowadzając w błąd pokrzywdzoną, co do swojej tożsamości, w błąd, co do udziału w akcji policji

mającej na celu zatrzymanie sprawców oszustwa, którzy zamierzają wyprowadzić pieniądze z konta pokrzywdzonej, w błąd co do zamiaru zwrotu przekazanych pieniędzy, nakłonił pokrzywdzoną do podjęcia z rachunku prowadzonego w Bank w W. pieniędzy w wymienionej kwocie, które to pieniądze pokrzywdzona przekazała mężczyźnie w rejonie Centrum Handlowego¹ w W., czynem tym powodując straty w wysokości 20 000 zł na szkodę M. G.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XV - (CXXI a/o) w dniu 2 czerwca 2015 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., A. R., D. R., R. K., P. K., M. K., K. C. w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził K. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 14 640 zł w' ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego a następnie na jej numer telefonu komórkowego, podając się początkowo za wnuka a następnie za rzekomego funkcjonariusza CBS — A. D., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu kasjerki banku, która współpracuje z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wymienionej kwocie, które to pieniądze pokrzywdzony przekazał osobiście w rejonie Banku przy ul. [...] w W., czym działał na szkodę K. S.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k w zb. z art 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XVI - (CXXII a/o) w dniu 3 czerwca 2015 roku w W., przy ul. [...], działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., A. R., K. C., P. K., R. P. i innymi, w tym n/n osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził D. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 100 000 zł w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej a następnie na numer użytkowanego przez nią telefonu komórkowego, podając się początkowo za funkcjonariusza Policji — CBS A. P., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać swoje wyroby złotej i srebrnej biżuterii z brylantami, szafirem, rubinem, agatem oraz koralami; w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy

organom ścigania w ujęciu członków grupy przestępczej współpracujących z pracownikiem banku oraz w błąd co do zamiaru zwrotu wspomnianej biżuterii, doprowadził pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wymienionej kwocie, które to kosztowności pokrzywdzona przekazała sprawcy w torbie z tworzywa sztucznego przy drzwiach wejściowych do swego mieszkania,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XVII - (CXXIII a/o) w dniu 3 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., R. K., M. D., R. P., D. R., A. R., w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Z. G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20 000 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonego, a następnie na jego numer telefonu komórkowego, podając się początkowo za siostrzenicę, a następnie za funkcjonariusza Policji – K. K. z CBS, poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzony przekazał w rejonie ul. [...] w zbiegu z ul. [...] w W., umieszczając pieniądze w koszu na śmieci, skąd sprawcy po obserwacji je odebrali,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XVIII - (CXXIV a/o) w dniu 5 czerwca 2015 roku w W. działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., D. R., A. R., P. K., M. K., R. K., K. C. w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził L. U. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50.000 zł oraz 5800 dolarów amerykańskich (co stanowi równowartość 21 402 złotych) w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej a następnie na jej numer telefonu komórkowego, podając się początkowo za funkcjonariusza Policji – A. P., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzoną co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy,

doprowadził pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w wymienionych kwotach, które to pieniądze pokrzywdzona przekazała dwukrotnie: w rejonie Banku przy ul. [...] w W. oraz w rejonie banku1 przy ul. [...]1 w W. czynem tym powodując straty w wysokości łącznej 71 402 złotych na szkodę L. U.,
tj. o czyn z art.286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XIX - (CXXV a/o) w dniu 5 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., R. K., A. R., K. C. i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził Z. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 10 000 zł, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na jego numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się pierwotnie na członka rodziny, a następnie za funkcjonariusza Policji CBS — A. W., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy. doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzony pozostawił w rejonie ul. [...] w W., skąd sprawcy po obserwacji ją odebrali,

tj. o czyn z art. 286 § 1 kk. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XX - (CXXVI a/o) w dniu 8 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., R. K., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził J. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 19 000 zł, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się pierwotnie na członka rodziny, a następnie za funkcjonariusza Policji CBS — A. G., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona pozostawiła w rejonie ul. [...] w W., zaś sprawcy po obserwacji ją odebrali,

tj. o czyn z art 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXI - (CXXVII a/o) w dniu 9 czerwca 2015 r. w W., w rejonie Banku przy ul., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., R. K., P. K. i innymi ustalonymi jak i nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, usiłował doprowadzić T. U. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50 000 zł, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer użytkowany telefoniczny pokrzywdzonego, podając się początkowo za funkcjonariusza Policji - Centralnego Biura Śledczego – A. D., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze oraz w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu sprawców zajmujących się oszustwami w bankach, w tym co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pracownika banku,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXII - (CXXVIII a/o) w dniu 9 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., M. D., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził E. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50 000 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej, a następnie na jej numer telefonu komórkowego, podając się początkowo za syna – M., a następnie za funkcjonariusza Policji – A. G. z CBS, poprzez wyprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w rejonie [...] w W.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXIII - (CXXIX a/o) w dniu 9 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., M. D., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści

majątkowej usiłował doprowadzić E. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 30 000 zł, w ten sposób że nieustalony sprawca telefonując na numer telefonu komórkowego pokrzywdzonej, podając się za funkcjonariusza Policji — A. G. z CBS, poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze na rachunek założony na dane M. M. w P. SA O/w Ł.nr [...]; w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na postawę pokrzywdzonej i działania organów ścigania,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXIV -(CXXX a/o) w dniu 9 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., M. D., K. C., R. P. i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził K. G. do niekorzystnego rozporządzenia d?5X> mieniem w kwocie 30 000 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za nieustalonego funkcjonariusza Policji, poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w rejonie ul. [...] w W.,

tj. o czy n z art.286 § 1 k.k. w zb. z art 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXV - (CXXXI a/o) w dniu 9 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., K. C., K. S. i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził S. W. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 30 000 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji CBS – A. B., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten

sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w rejonie Hotelu i ul [...] w W.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art 65 § 1 k.k.

XXVI - (CXXXII a/o) w dniu 11 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., M. D., K. C., A. R. i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 16 000 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji — A.P., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w rejonie skrzyżowania ul [...] z ul. [...]1,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art 227 k.k. w zw. z art 65 § 1 k.k.

XXVII - (CXXXIII a/o) w dniu 15 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., A. R., K. C. i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził F. i Ł. małż. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 127 000 zł, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer telefonu stacjonarnego pokrzywdzonych a potem komórkowego, podając za funkcjonariusza Policji CBŚ — A. T., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonego co do tożsamości osób, którym miał przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzeni dwukrotnie przekazali sprawcom w rejonie rogu ul. [...] w W. oraz w rejonie ul G. w W.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art 227 k.k. w zw. z art 65 § 1 k.k.

XXVIII - (CXXXIV a/o) w dniu 16 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., M. D., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził B. S. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 55 000 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za n/n funkcjonariusza Policji CBS, poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w dwóch miejscach, a mianowicie: w rejonie: ul. [...] i [...]1w W. i ul. [...]2 i [...]1 w W.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art 65 § 1 k.k.

XXIX -(CXXXV a/o) w dniu 16 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził E. i A. małż. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 20 000 zł, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na ich numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji CBŚ — A. P., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym mieli przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona A. T. przekazała sprawcy w rejonie ul. S. w W.,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art 65 § 1 k.k.

XXX - (CXXXVI a/o) w dniu 24 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. K., P. K., M. D., K. C., i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził A. i G. małż. J. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 68 780 zł, w ten sposób że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer

telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji CBS — A. D., poprzez wprowadzenie w błąd w/w pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w dwóch miejscach, a mianowicie: w rejonie: rondo ul. [...] w W. i ul. [...]1 w W. obok pojemnika na szkło,

tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXXI - (CXXXVII a/o) w dniu 24 czerwca 2015 r. w W., działając wspólnie i w porozumieniu z M. D., M. K., P. K., K. C. , i innymi nieustalonymi osobami, w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził H. T. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 50 000 zł, w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na jej numer telefonu stacjonarnego a potem komórkowego, podając się za funkcjonariusza Policji CBS — A. P., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze, w błąd co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu pracowników banku współpracujących z oszustami oraz co do zamiaru zwrotu przekazanej sumy, doprowadził w/w do niekorzystnego rozporządzenia mieniem we wspomnianej sumie, którą pokrzywdzona przekazała sprawcy w rejonie ul. [...] w W.,

tj. o czyn z art 286 § 1 k.k. w zb. z art 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

XXXII - (CXXXVIII a/o) w dniu 2 lipca 2015 roku w W., w warunkach zorganizowanej grupy przestępczej, działając wspólnie i w porozumieniu z P. K. i K. C. oraz innymi dotychczas nieustalonymi osobami, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej usiłował doprowadzić I. D. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 25 000 zł w ten sposób, że nieustaleni sprawcy telefonując na numer stacjonarny pokrzywdzonej a następnie na jej numer telefonu komórkowego, podając się początkowo za bratanka lub siostrzenicę a następnie za rzekomego funkcjonariusza CBŚ – K. D., poprzez wprowadzenie w błąd pokrzywdzonej, co do tożsamości osób, którym miała przekazać pieniądze; w błąd, co do faktu udzielenia w ten sposób pomocy organom ścigania w ujęciu sprawców oszustwa oraz co do

zamiaru zwrotu przekazanej sumy, lecz zamierzonego celu nie osiągnął z uwagi na zatrzymanie przez organy ścigania,

tj. o czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 227 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 10 września 2020r. w sprawie sygn. akt VIII K 27/20 uznał D. K.:

1/ za winnego popełnienia czynów zarzucanych w pkt od IX do XXXII (pkt od CXV do CXXXVIII a/o) przy czym ustalił, iż czyny te zostały popełnione w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności, a zatem w ramach ciągu przestępstw opisanego w art. 91§1 k.k. i za to, na mocy art. 13 §1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 277 k.k. w zw. z art. 64§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k., skazał go i na mocy art. 286§1 k.k. w zw. z art. 65§1 k.k. w zw. z art. 11§3 k.k. w zw. z art. 91§1 k.k. wymierza mu karę 3 lat pozbawienia wolności,

2/ za winnego popełnienia zarzucanego mu w pkt VIII (pkt CXIV a/o) czynu zabronionego i za to na podstawie art. 258§1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności,

3/ połączył opisane w pkt 1 i 2 kary jednostkowe i orzekł w ich miejsce jedną karę łączną 3 lat i 7 miesięcy pozbawienia wolności,

4/ na podstawie art. 46§1 k.k. zobowiązał D. K. do naprawienia w części szkody wyrządzonej przestępstwami opisanymi w pkt IX, X, XII, XIII, XVI, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXI wyroku, przez zapłatę:

- a. 5.000 złotych na rzecz pokrzywdzonego K. D.;
- b. 2.000 złotych na rzecz pokrzywdzonego Z. C.;
- c. 2.000 złotych na rzecz pokrzywdzonej M. K.;
- d. 3.571,42 złotych na rzecz pokrzywdzonej M. S.;
- e. 2.857,14 złotych na rzecz pokrzywdzonej M. G.;
- f. 1830 złotych na rzecz pokrzywdzonego K. S.;
- g. 16.666,66 złotych na rzecz pokrzywdzonej D. W.;
- h. 2.500 złotych na rzecz pokrzywdzonego Z. G.;
- i. 8.925,25 złotych na rzecz pokrzywdzonej L. U.;

- j. 1.428,57 złotych na rzecz pokrzywdzonego Z. S.;
- k. 3.800 złotych na rzecz pokrzywdzonej J.T.;
- l. 10.000 złotych na rzecz pokrzywdzonej E. T.;
- m. 5.000 złotych na rzecz pokrzywdzonej K. G.;
- n. 5.000 złotych na rzecz pokrzywdzonej S. W.;
- o. 2.666,66 na rzecz pokrzywdzonej A. K.;
- p. 21.166,66 na rzecz pokrzywdzonych F. i Ł. T.;
- q. 11.000 złotych na rzecz pokrzywdzonej B. S.;
- r. 4.000 złotych na rzecz pokrzywdzonych E. i A.T.;
- s. 13.756 złotych na rzecz pokrzywdzonych A. i G. J.;
- t. 10.000 złotych na rzecz pokrzywdzonej H. T..

Wyrok ten uprawomocnił się nie będąc zaskarżony przez żadną ze stron.

Obecnie kasację od tego orzeczenia na korzyść skazanego wywiódł prokurator Generalny. W skardze podniesiono zarzuty:

1. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., poprzez niezasadne uwzględnienie wadliwych wniosków oskarżonych o skazanie ich bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wydanie wyroku skazującego, mimo iż:

- brak było podstaw do przyjęcia, że propozycjom oskarżonych, złożonym w trybie art. 387 § 1 k.p.k., nie sprzeciwili się wszyscy pokrzywdzeni, pouczeni o możliwości zgłoszenia przez oskarżonych takich wniosków oraz prawidłowo zawiadomieni o terminie rozprawy, gdyż K. G. (pokrzywdzona czynem opisanym w pkt CXXX aktu oskarżenia) oraz S. W. (pokrzywdzona czynem opisanym w pkt CXXXI aktu oskarżenia) w ogóle nie zostały zawiadomione o terminie rozprawy; żadnej z osób pokrzywdzonych, w ramach postępowania zawisłego pod sygn. akt VIIIK 27/20, nie pouczono o instytucji dobrowolnego poddania się karze i możliwości wydania wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego; a nadto, z uchybieniem dyspozycji art. 52 § 2 k.p.k., pomimo powzięcia informacji, że pokrzywdzony T. U. zmarł, oraz dysponując danymi co najmniej jednej z osób najbliższych dla pokrzywdzonego, Sąd Okręgowy w Warszawie nie dopełnił obowiązku pouczenia córki wymienionego o prawach

przysługujących osobom najbliższym dla zmarłego pokrzywdzonego i odstąpił od zawiadomienia jej o terminie rozprawy - co łącznie skutkowało tym, iż pokrzywdzeni nie mogli skorzystać w niniejszym postępowaniu z przysługujących im praw, w tym ewentualnie sprzeciwić się wnioskowi oskarżonych o dobrowolne poddanie się karze;

- obrońca oskarżonego D. K., składając wniosek o wydanie wyroku skazującego, powołał się na oświadczenie złożone w toku postępowania o sygn. akt XVIII K 102/19, jednak w zakresie wymiaru kary łącznej zawarł propozycję kary 3 (trzech) lat i 7 (siedmiu) miesięcy pozbawienia wolności, podczas gdy w ramach postępowania o sygn. akt XVIII K 102/19 finalnie została złożona i przez prokuratora zaakceptowana propozycja kary łącznej 3 (trzech) lat i 9 (dziewięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

- okoliczności czynów popełnionych na szkodę K. S. i L. U. budziły wątpliwości co do osób, które wspólnie i w porozumieniu z D. K. i R. K. dopuściły się oszustw na szkodę wymienionych pokrzywdzonych, co skutkowało bezzasadnym zróżnicowaniem kwot, do zapłaty których wskazani oskarżeni (D. K. w pkt 16 ppkt f oraz pkt 16 ppkt i, natomiast R. K. w pkt 17 ppkt d oraz pkt 17 ppkt f) zostali zobowiązani z tytułu obowiązków częściowego naprawienia szkody, mających odpowiadać ich faktycznemu udziałowi w inkryminowanych procederach;

- wnioski w zakresie środków kompensacyjnych, do uiszczenia których oskarżony E. C. w pkt 15 ppkt d, R. K. w pkt 17 ppkt a oraz pkt 17 ppkt k, natomiast D. K. w pkt 16 ppkt c wyroku, zostali zobowiązani z tytułu częściowego naprawienia szkody, nie korelowały z rzeczywistą wartością mienia, do niekorzystnego rozporządzenia którego zostali doprowadzeni pokrzywdzeni: J. i A. małżonkowie S. (pkt VII wyroku), M. K. (pkt XII i pkt XXXIV wyroku) oraz T. U. (pkt XLV wyroku);

2. rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k., poprzez wskazanie, w odniesieniu do R. K. w pkt 6, a D. K. w pkt 12, jako podstawy skazania art. 277 k.k., zamiast art. 227 k.k., a nadto wobec D. K. w pkt 12 rzeczonego wyroku, przyjęcie w podstawie skazania art. 64 § 1 k.k., pomimo iż ani nie zarzucono, ani nie przypisano wymienionemu oskarżonemu działania w warunkach powrotu do przestępstwa.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Spośród zarzutów podniesionych przez Prokuratora Generalnego zasadne są częściowo te, które dotyczą oskarżonego D. K.. Pozostałe są oczywiście bezzasadne, gdyż nie dotyczą uchybień, które nie mogłyby być sprostowane w trybie prostowania oczywistej omyłki pisarskiej (powołanie art. 277 k.k.) albo „naprawione” w toku dalszych czynności procesowych w toczącej się sprawie - kwestie odszkodowań.

Najpoważniejszym z podniesionych w kasacji uchybień było z pewnością skazanie D.K. w warunkach powrotu do przestępstwa z art. 64§1 k.k. ku czemu Sąd rozpoznający sprawę nie poczynił ani stosownych ustaleń ani nie objął tej kwestii porozumieniem z oskarżonym, a nie wynikała ona z aktu oskarżenia.

Kolejnym istotnym uchybieniem było niezawiadomienie o terminie rozprawy wszystkich pokrzywdzonych – przede wszystkim K. G. i S. W.. W tej przestrzeni odmiennie kształtuje się sytuacja z powiadomieniem T. U. (kwestia ta dotyczy tylko skazanego R. K.). Zawiadomienie dla tego pokrzywdzonego zostało tu bowiem wysłane, a córka pokrzywdzonego powiadomiła Sąd o zgonie ojca. Tym samym wiedziała ona o toczącym się procesie, знаła datę rozprawy i to przed jakim sądem odbędzie się ona. Pomimo tego nie podjęła ona żadnych kroków zmierzających do wstąpienia do procesu w miejsce zmarłego, a na rzecz zmarłego zasądzone zostało stosowne odszkodowanie.

Wątpliwości natomiast budzi możliwość skutecznego skażenia obecnie tego, że obrońca oskarżonego zgodził się na wymierzenie surowszej kary niż ostatecznie orzeczona, w sytuacji, gdy orzeczeniu tej niższej kary łącznej nie oponował prokurator i jak można domniemywać ostatecznie została ona objęta porozumieniem.

Niezależnie od powyższego jednak, wskazane wyżej uchybienia musiały doprowadzić do uchylenia zaskarżonego wyroku w części w jakiej dotyczył ob. D.K..

W toku ponowionego procesu będzie z pewnością możliwe poprawienie oczywistych omyłek pisarskich, kwestii przypisania odpowiedzialności osk. D. K. w ramach powrotu do przestępstwa, zawiadomienie o rozprawie wszystkich pokrzywdzonych działaniem tego oskarżonego oraz skorygowanie kwot odszkodowania, o ile Sąd Okręgowy podzieli w tym względzie argumentację prokuratora.

Kierując się przedstawionymi względami Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

[as]